

**विद्या प्रतिष्ठानचे,
डॉ.सायरस पुनावाला स्कूल (सी.बी.एस.ई.) बारामती.
वार्षिक नियोजन शैक्षणिक वर्ष - २०२५-२०२६**

वर्ग.	इयता - चौथी				विषय: मराठी				
अ.क्र.	महिना	शीर्षक	शैक्षणिक उद्देश	शैक्षणिक साहित्य / पद्धती	उपक्रम	कौशल्ये/मूल्ये	तासिका	कामाचे दिवस	समवाय
१	एप्रिल	पुनरावलोकन	विद्यार्थ्यांस गतवर्षी शिकवलेल्या भागाचे पुनरावलोकन करून देणे.	पुस्तक, फळा		लेखन कौशल्य	०६	१७	हिंदी, इंग्रजी
		१.झाड (गाणे)	विद्यार्थ्यांस वृक्षारोपणाचे महत्त्व पटवून देणे.	पुस्तक, चार्ट पेपर स्पष्टीकरण पद्धती	झाडाचे महत्त्व सांगणारा एक चार्ट तयार करा करा.	निरीक्षण कौशल्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०२		परिसर अभ्यास
		२.मैत्री (चित्रकथा)	परस्पर सहकार्याची भावना निर्माण करणे.	पुस्तक, फळा चर्चा पद्धत		संवाद कौशल्य राष्ट्रीय एकात्मता	०१		इतिहास
		३.मूलांनी काढलेली चित्रे-१	विद्यार्थ्यांस निर्मितीचा आनंद घेता येणे करणे.	पुस्तक,फळा प्रश्नपद्धत	तुमच्या आवडीचे चित्र काढून त्यामध्ये रंग भरा.	सृजनशीलता	०१		चित्रकला
		व्याकरण- नाम	नाम या शब्दाच्या जातीची ओळख करून देणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१		हिंदी,इंग्रजी
		४ चित्र वर्णन	विद्यार्थ्यांच्या निरीक्षण क्षमतेचा विकास विकास करणे.	पुस्तक, फळा प्रश्न पद्धत	-	अचकता नीटनेटकेपणा	०१		चित्रकला
२	मे								
३	जून	५.गान्या गान्या भिंगोऱ्या (कविता)	विद्यार्थ्यांस कविता साभिनय गाता येणे .	पुस्तक , कवितेचा चार्ट स्पष्टीकरण पद्धत	पाऊस या विषयावरील दोन कविता लिहा.	चिकित्सक विचार वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०२	०९	भूगोल
		६.फरक ओळखा	विद्यार्थ्यांच्या निरीक्षण शक्तीचा विकास करणे.	पुस्तक , स्पष्टीकरण पद्धत	-	चिकित्सक विचार नीटनेटकेपणा	०१		चित्रकला
		७.अक्षरजाळे	विद्यार्थ्यांस क्रमाने अक्षरांची ओळख करून देणे.	पुस्तक, फळा, प्रश्न पद्धत	१ ते २० संख्यांचे जाळे तयार करा.	समस्या निराकरण सृजनशीलता	०१		गणित, हिंदी
		व्याकरण- समानार्थी, विरुद्धार्थी शब्द	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत	समानार्थी विरुद्धार्थी शब्दांचा चार्ट तयार करा.	विश्लेषण कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१		हिंदी
४	जुलै	८.गंमतकोडे	निरीक्षण कौशल्याचा विकास करणे.	पुस्तक , नाम पट्ट्या. चर्चापद्धत	अ, आ, ओ,औ, अं या अक्षरांपासून तयार होणाऱ्या शब्दांच्या शब्द पट्ट्या तयार करा.	लेखन कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१	२३	हिंदी
		९.वाचूया. लिहूया.	विद्यार्थ्यांस अक्षर लेखन योग्य दिशेने कसे करावे ते सांगणे.	पुस्तक , अनुकरण पद्धत	पाठातील शब्दांच्या शब्द पट्ट्या तयार करा.	लेखन कौशल्य वाचन कौशल्य	०२		हिंदी
		व्याकरण- वचन	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत वाढ करणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१		हिंदी, इंग्रजी
		सराव					०४		
		पहिली घटक चाचणी							
		१०.ओळखा पाह!	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत वाढ करणे.	पुस्तक, प्रश्न पद्धत	चित्र ओळखा व नावे पूर्ण करा.	समस्या निराकरण नीटनेटकेपणा	०१		भूगोल

		११.शब्दपट वाचूया.	विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन कौशल्याचा विकास करणे.	पुस्तक स्पष्टीकरण पद्धत	खालील चित्रे पाहून वाक्य तयार करा व सांगा	भाषण कौशल्य सृजनशीलता	०१		भूगोल, विज्ञान
५	ऑगस्ट	१२.शब्दांशी खेळूया	चित्राएवजी शब्द वापरून गाव किंवा शहराचे नाव पूर्ण करणे.	पुस्तक,फळा स्पष्टीकरण कौशल्य	विविधप्राणी,पक्षी,संख्या यांचा समावेश असणाऱ्या गावांची किंवा शहरांची नावे लिहा.	तर्कसंगत सृजनशीलता	०१	१९	भूगोल
		१३.ओळखूया, सांगूया.	विद्यार्थ्यांच्या तर्कसंगत विचारशक्तीचा विकास करणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		सहकार्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०२		भूगोल, विज्ञान
		व्याकरण- प्रत्यय	विद्यार्थ्यांला शब्दास प्रत्यय जोडून नवीन शब्द तयार करण्याचे ज्ञान देणे	पुस्तक. स्पष्टीकरण पद्धत		लेखनकौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		हिंदी, इतिहास
		निबंध लेखन	विद्यार्थ्यांस वाचन आणि लेखनातून व्यक्त होण्याचे ज्ञान देणे	पुस्तक स्पष्टीकरण पद्धत	खालीलपैकी एका विषयावर निबंध लेखन करा	लेखन कौशल्य राष्ट्रभक्ती	०२		इतिहास
		१४.खेळातील स्वयंपाक (कविता)	विद्यार्थ्यांस कविता तालासुरात गाता येणे.	पुस्तक, स्पष्टीकरण कौशल्य	हा तयार करण्याची कृती लिहा.	लेखनकौशल्य श्रमप्रतिष्ठा	०२		कार्यशिक्षण
६	सप्टेंबर	१५.झाड आपला मित्र	विद्यार्थ्यांत वृक्षांचे महत्त्व समजावून सांगणे.	पुस्तक ,स्पष्टीकरण पद्धती		लेखन कौशल्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०१	२१	
		अंकज्ञान	विद्यार्थ्यांस मराठी अंकांची ओळख करून देणे.	पुस्तक फळा,अंकांचा तक्ता	१ते३०अंकांचा चार्ट पेपरवर लिहा.	सहकार्य राष्ट्रीय एकात्मता	०१		गणित
		१६.चतुर कासव	विद्यार्थ्यांच्या कल्पनाशक्तीचा विकास करणे.	पुस्तक, प्रश्नपद्धत	चित्राच्या मदतीने गोष्ट पूर्ण करा.	समस्यानिराकरण	०१		
		वाक्प्रचार	वाक्प्रचाराचे अर्थ सांगता येणे.	वाक्प्रचार व त्याच्या अर्थाचा चार्ट		लेखन कौशल्यन नीटनीटकेपणा	०१		
		सराव					०४		
		प्रथम सत्र							
		१७.पाहा,पण	विद्यार्थ्यांस अस्खलित वाचन करता येणे.	पुस्तक, फळा,जोडाक्षरयुक्त शब्दांचा तक्ता	दृकश्राव्य साधनांची चित्रे मिळवा व ती वहीत चिकटवून त्यांची नावे लिहा.	वाचन कौशल्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०१		विज्ञान तंत्रज्ञान
		१८.माझा अन्भव-१	विद्यार्थ्यांमध्ये वाचन कौशल्याचा विकास करणे.	पुस्तक,फळा,प्रश्नपद्धत	तुमचा मित्र आजारी असताना तुम्ही त्यास शाब्दीक आधार कसा दिला ते सांगा.	सहकार्य सर्वधर्मसमभाव	०२		विज्ञान
१९.आगगाडी (कविता)	विद्यार्थ्यांस कविता तालासुरात साभिनय गाता येणे.	पुस्तक, स्पष्टीकरण पद्धत	वाहतुकीच्या साधनांची चित्रे मिळवून ती वहीत चिकटवा व त्यांची नावे लिहा.	लेखन कौशल्य सर्वधर्मसमभाव	०१		विज्ञान, भूगोल		
७	ऑक्टोबर	व्याकरण यमक शब्द	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक, फळा यमक शब्दाचा तक्ता		लेखन कौशल्य नीटनीटकेपणा	०१	१०	हिंदी
		२०.मुलांनी काढलेली चित्रे-२	विद्यार्थ्यांच्या निरीक्षणशक्तीचा विकास करणे.	पुस्तक, फळा प्रश्नपद्धत	तुम्हाला आवडणाऱ्या प्राण्याचे चित्र काढा व त्याची थोडक्यात माहती लिहा.	लेखन कौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		चित्रकला

		२१. बस स्थानक	सार्वजनिक वाहतूक साधनांची माहिती करून देणे.	पुस्तक, फळा, चर्चा पद्धत	वाहतुकीच्या साधनाविषयी वर्गात चर्चा करा.	संवाद कौशल्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०१		विज्ञान
		विशेषण	विद्यार्थ्यांस 'विशेषण' हा संबोध समजावून सांगणे.	पुस्तक, फळा विशेषणाची माहिती देणारा तक्ता	योग्य विशेषण लावून वाक्य पूर्ण करा.	लेखन कौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		हिंदी, इंग्रजी
		२२. स्वच्छ घर- स्वच्छ परिसर	मुलांना स्वच्छतेचे महत्त्व समजावून सांगणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत	'स्वच्छता' या विषयावर पाच घोषवाक्य लिहा.	लेखन कौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		विज्ञान
		समानार्थी, विरुद्धार्थी शब्द	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत वाढ करणे.	सन्मानार्थी, विरुद्धार्थी शब्दांचा तक्ता स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		हिंदी
८	नोव्हेंबर	२३. माझा अनुभव-२	विद्यार्थ्यांस विविध प्रसंगाचे कथन करता येणे.	पुस्तक, फळा चर्चा पद्धत	तुम्ही भेट दिलेल्या सहलीच्या ठिकाणाचे वर्णन करा.	भाषणकौशल्य नीटनीटकेपणा	०२	१८	इतिहास, भूगोल
		२४. इंद	विद्यार्थ्यांस सणांची माहिती सांगणे.	पुस्तक, फळा सणांच्या माहितीचा तक्ता चर्चा पद्धत	तुम्ही मिळवलेल्या सणांची माहिती वर्गात वाचा.	भाषण कौशल्य सर्वधर्मसमभाव	०२		इतिहास, भूगोल
		२५. संगणक कविता	विद्यार्थ्यांस संगणकाचे महत्त्व समजावून सांगणे.	पुस्तक, संगणकाच्या उपयोगाचा तक्ता स्पष्टीकरण पद्धत	संगणकाचे उपयोग यावर वर्गात चर्चा करा.	संवाद कौशल्य वैज्ञानिक दृष्टिकोन	०१		विज्ञान-तंत्रज्ञान
		व्याकरण- यमक शब्द	विद्यार्थ्यांच्या शब्द संपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक, फळा प्रश्नपद्धत		लेखनकौशल्य सृजनशीलता	०१		हिंदी, इंग्रजी
		व्याकरण- लिंग	विद्यार्थ्यांच्या शब्द संपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखनकौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		हिंदी, इंग्रजी
		व्याकरण वाक्प्रचार	विद्यार्थ्यांस वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगता येणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखनकौशल्य नीटनीटकेपणा	०१		हिंदी
		सराव					०४		
९	डिसेंबर	दसरी घटक चाचणी						१६	
		२६. आमचे चकले	विद्यार्थी स्वच्छतेचे महत्त्व पटवून देणे.	पुस्तक, फळा कथाकथन पद्धत	'स्वच्छतेचे महत्त्व' याविषयी वर्गात चर्चा करा.	समस्या निराकरण, पर्यावरण संरक्षण	०२		विज्ञान
		२७. धाडसी झुंगी	विद्यार्थ्यांस प्रसंगावधानाचे महत्त्व समजावणे.	पुस्तक, फळा कथाकथन पद्धत	तुम्हास माहित असणारी धाडसी कथा वर्गात सांगा.	समस्या निराकरण संवेदनशीलता	०२		इतिहास
		२८. प्रश्न (कविता)	विद्यार्थ्यांस कविता तालासूरात गाता येणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत	'प्रश्न' या कवितेचा अर्थ तुमच्या शब्दांत स्पष्ट करा.	भाषण कौशल्य सृजनशीलता	०२		भूगोल
		.क्रियापद	विद्यार्थ्यांस वाक्यातील क्रियापद ओळखता येणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१		हिंदी, इंग्रजी
		संख्याज्ञान (३१ते५०)	विद्यार्थ्यांस अंकी व अक्षरी संख्या लिहिता येणे.	संख्यांचा तक्ता स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नीटनेटकेपणा	०१		गणित
१०	जानेवारी	२९. मी सगळ्या भाज्या खाणार!	विद्यार्थ्यांस भाज्यांचे महत्त्व समजावून सांगणे.	पुस्तक, फळा, भाज्यांचे महत्त्व सांगणारा तक्ता स्पष्टीकरण पद्धती	भाज्यांचे महत्त्व सांगणारा तक्ता तयार करा.	लेखन कौशल्य सृजनशीलता	०२	२१	विज्ञान
		ध्वनिदर्शक शब्द	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक, फळा स्पष्टीकरण पद्धत		वाचन कौशल्य स्पष्टीकरण पद्धत	०१		हिंदी
		३०. खूर्ची आणि स्टूल (कविता)	विद्यार्थ्यांस कवितेचा भावार्थ सांगता येणे.	पुस्तक, फळा, स्पष्टीकरण पद्धत	कोणत्याही दोन प्राण्यांमधील संवाद लेखन करा करा.	लेखन कौशल्य, सृजनशीलता	०२		भूगोल
११	फेब्रुवारी	३१. आपलं वाचनालय	विद्यार्थी आकलनासह वाचन करता येणे.	पुस्तक, फळा प्रश्नपद्धत	तुम्ही वाचलेल्या गोष्टीच्या पुस्तकातील एक गोष्ट सांगा	भाषण कौशल्य सृजनशीलता	०२	१९	भूगोल

		शब्दकोडे	विद्यार्थ्यांच्या शब्दसंपत्तीत भर घालणे.	पुस्तक,फळा स्पष्टीकरण पद्धत		लेखन कौशल्य नोटनीटकेपणा	०१		परिसर अभ्यास
		चित्र वर्णन	विद्यार्थ्यांस चित्राचे अचूक वर्णन करता येणे.	पुस्तक,फळा प्रश्नपद्धत		निरीक्षण कौशल्य नोटनीटकेपणा	०१		भूगोल
		संवादलेखन	विद्यार्थ्यांस काल्पनिक संवादलेखन करता येणे.	पुस्तक,फळा स्पष्टीकरण पद्धत	कुत्रा आणि मांजर यांतील काल्पनिक संवादलेखन करा.	लेखनकौशल्य सृजनशीलता	०२		भूगोल
१२	मार्च	सराव					०४	१४	
		द्वितीय सत्र परीक्षा							
		विषय शिक्षक- १.अंजाबापू गावडे २.ज्योती जगदाळे				मा.प्राचार्या			